CENA 3.— ZŁ

ZRZESZ KASZËBSKO

PISMO LUDU KASZUBSKIEGO

„Zrzesz Kaszebsko" wychodzi trzy razy w tygodniu. Dodatek dla rodziny kaszubskiej „Checz" ukazuje się w każdym numerze czwartkowym. — Prenumerata pocztowa i pod opaską miesięcznie 40,— zł, prenumeratę pocztową należy odnawiać od 1 do 15 każdego miesiąca. — Cena pojedyńczego numera 3,— zł.

Redaktor Naczelny: Ignacy Szutenberg, przyjmuje w środy i soboty od godz. 10—12.
Redaguje Kolegium. Wydawca: Spółdz. Wydawn. „Zrzesz Kaszebsko". Adres Redakcji i Administracji: Wejherowo, Rynek 7. — Skrzynka Pocztowa nr. 30, Telefon 68.

Rok X — Wejherowo — wtorek, 4 lutego 1947 — Nr 15

Historyczna chwila

Niewielu może zdaje sobie sprawę z tego, że żyjemy w epoce ogromnie ważkich wydarzeń historycznych. Wydarzenia te przesuwają się przed nami w tak szybkim tempie, że trudno podążyć za nimi i zrozumieć niejednokrotnie ich wagę. Obok oficjalnych konferencji nad sprawą ugruntowania pokoju na świecie, toczy się niekiedy cicha niekiedy głośna walka dyplomatyczna o uregulowanie wzajemnego — współżycia pomiędzy poszczególnymi państwami, toczy się walka o uzdrowienie życia gospodarczego. Przez świat wieją najrozmaitsze prądy nowe i stare, ścierające się nawzajem.

Polska bierze żywy udział w tym splocie wydarzeń tak na arenie międzynarodowej jak i we własnym domu.W chwili gdy gazeta dotrze do rąk czytelników w Warszawie spełni się jeden z najdonioślejszych aktów, w życiu naszego Narodu epoki powojennej. 4-go lutego zbierze się po raz pierwszy Sejm Ustawodawczy, złożony z przedstawicieli narodu, wybrani przez cały naród. Od postawy tych posłów, od ich zrozumienia sprawy, od ustosunkowania się do zagadnień, od dobrej woli wreszcie zależeć będzie nie tylko ustrój naszego państwa ale i byt całego Narodu.

Z uwagą, troską i zainteresowaniem będziemy obserwować pracę naszych przedstawicieli, gdyż decyzje, które oni powezmą będą ważne nie tylko dla nas ale mają stanowić o przyszłym losie naszych pokoleń.

W tej ważnej chwili złączmy się wszyscy bez względu na przynależności czy sympatię partyjną w jednym życzeniu: Dla dobra Narodu i Państwa szczęść im Boże.

Pierwsze prace Sejmu będą natury formalnej.

Otwarcia Sejmu dokona Prezydent KRN. Najstarszy wiekiem poseł złoży przysięgę na ręce Prezydenta i obejmie przewodnictwo dla przeprowadzenia ślubowania wszystkich pozostałych posłów.

Z kolei nastąpią wybory marszałka sejmu, wicemarszałków oraz sekretarzy.

Po ukonstytuowaniu się władz nowego sejmu zostanie przedstawiony izbie rządowy projekt uchwały o sposobie wyboru Prezydenta i złożone zostaną kandydatury na stanowisko głowy państwa, którego sejm powoła w drodze głosowania.

Właściwa, normalna sesja sejmu ustawodawczego, rozpocznie się po uroczystej sesji. (B).

Nota rządu Jugosławii
w sprawie zabójstwa konsula jugosłowiańskiego

W związku z zamordowaniem Konsula jugosłowiańskiego w obozie przestępców wojennych we Włoszech rząd jugosłowiański wystosował notę w tej sprawie do rządu brytyjskiego. Nota ta zawiera pięć punktów.

Agencja Tanjug donosi, że w uzasadnieniu noty jaką wręczył ambasador jugosłowiański w Londynie brytyjskiemu ministrowi spraw zagranicznych, przedstawiono cały — przebieg wypadków poprzedzających morderstwo.

Po uprzednim porozumieniu się z władzami brytyjskimi urzędnicy jugosłowiańscy udali się do obozu — Hughes prosić o przybycie następnego dnia. Nie otrzymawszy zawiadomienia konsul Glumcic zdecydował się przybyć do obozu 25 stycznia br.

W biurze komendy urzędnicy jugosłowiańscy zastali majora brytyjskiego, porucznika i jeszcze jednego wojskowego brytyjskiego.

W czasie wizyty jugosłowiańscy przestępcy wojenni uzbrojeni w pręty żelazne zebrali się przed gmachem komendy na oczach oficerów brytyjskich w bestialski sposób zaatakowali przedstawicieli jugosłowiańskich. Glumcic zmarł z odniesionych ran w trzy godziny po napadzie, zaś stan drugiego urzędnika Engla jest groźny.

Należy podkreślić, że urzędnicy jugosłowiańscy widząc grożące im niebezpieczeństwo zwrócili się do majora brytyjskiego o zapewnienie im obrony, ten jednak nie uczynił nic, chociaż miał do dyspozycji żołnierzy i policję wojskową.

Rząd jugosłowiański stwierdza, że nota podziela oburzenie swego narodu skierowane w stronę sprawców zbrodni przestępców wojennych którzy z armią niemiecką zbiegli z kraju przed zasłużoną karą oraz wojskowych brytyjskich, którzy pozwolili zamordować przedstawiciela państwa sojuszniczego. (PAP).

Nowy „Drang nach Osten"

Berlin (PAP). Na konferencji prasowej zwołanej w Berlinie przez niemiecką partię socjaldemokratyczną, Schumacher uznał za stosowne przedstawić dziennikarzom niemieckim i zagranicznym swoje tezy politycz-ne.

Oświadczył on łaskawie, że nie uważa za konieczne korygowania granicy Niemiec na zachodzie i nie rości już sobie żadnych pretensji terytorialnych wobec Francji. Po tej „koncesji" w stosunku do zachodniego sąsiada Niemiec, Schumacher zaakcentował ostrzej swe niepoprawne stanowisko wobec zagadnień wschodnich i wystąpił ponownie przeciwko granicy polsko-niemieckiej. Według pobożnych życzeń p. Schumachera Niemcy powinny otrzymać z powrotem „jak najwięcej terenu na wschód od linii Odry i Nysy, inaczej bowiem „nie zdołają pomieścić i wyżywić milionów uchodźców ze wschodu".

Schumacher nie sprecyzował, jak dalece miałby iść ten nowy „Drang nach Osten", ale wyraził się dosłownie, że „byłoby nonsensem uważać tymczasową linię administracyjną za ostateczne uregulowanie granicy na wschodzie".

Egipt chce walczyć o swą niepodległość

Londyn. Agencja Reutera donosi z Kairo, że tzw. bractwo muzułmańskie w Kairze wydało we wtorek manifest do narodu, w którym wzywa naród egipski, aby przygotował się dod ługiej i otwartej walki o swą niepodległość. Manifest wzywa rząd egipski, aby ostrzegł władze angielskie, iż obecność chociaby jednego żołnierza brytyjskiego w dolinie Nilu, będzie uważane jako akt nieprzyjazny, skierowany przeciwko narodowi egipskiemu i żąda zorganizowania walki ludowej przeciwko Wielkiej Brytanii na każdym

Słuszne zarządzenie

W ramach akcji oszczędnościowej, prowadzonej przez Min. Przemysłu, zakazano urządzania wszelkiego rodzaju oficjalnych przyjęć, bankietów, balów, imprez itp. we wszystkich podległych placówkach.

Zakazano również wydatkować z funduszów państwowych na cele t. zw. reprezentacyjne, obejmujące — różnego rodzaju zaproszenia, życzenia, druki grzecznościowe z okazji uroczystości świąt, rocznic itp.

Rozporządzenie powyższe reguluje także sprawę podejmowania wydawnictw oraz korzystania z wszelkiego rodzaju urzędowych lokomocji.

Pomoc dla Polski

Londyn. Komisja techniczna, która badała stan 6 państw, potrzebujących pomocy (m. in. Polskę), ujawniła, że kraje te potrzebują 600 milionów dolarów dalszej pomocy, aby nie popaść w trudności gospodarcze. Pomoc dla Polski obliczono na 140 milionów dolarów. Według zdania komisji Finlandia i Czechosłowacja nie potrzebują już pomocy.

33 państwa zerwały z Hiszpanią Franco!

Nowy Jork (PAP). Sekretariat O. N. Z. otrzymał dotychczas odpowiedzi 43 rządów w sprawie zalecenia Generalnego Zgromadzenia z dnia 20 grudnia 1946 r., dotyczącego odwołania przedstawicieli dyplomatycznych z Hiszpanii. Odpowiedzi wykazują, że Wielka Brytania, Liberia i Holandia odwołały swych przedstawicieli.

Następujące państwa oznajmiły że nie utrzymują stosunków dyplomatycznych z Hiszpanią: Afganistan Australia, Boliwia, Kanada, Chiny, Etopia, Guatemala, Haiti, Islandia, Indie, Irak, Liban, Luksemburg, Nowa Zelandia, Iran, Polska, Hedżas, Syjam, Unia Południowo-Afrykańska, Ukraina, Wenezuela i Jugosławia.

Następujące państwa oświadczyły, że nie posiadały ambasadorów ani posłów w Hiszpanii w czasie uchwalenia rezolucji przez Narody Zjednoczone: Brazylia, Belgia, Grecja, Chile, Costa Rica, Equador. Nicaragua, Paragwaj, Szwecja, Stany Zjednoczone, Dania, Norwegia i Turcja

Ameryka niszczy żywność

Nowy Jork (PAP). Ministerstwo rolnictwa USA zapowiedziało niedawno, że zamierza zniszczyć 20 milionów buszli „zbędnych" kartofli Wywołało to protest ze strony dziennika „New York Post", który pisze, że Stany Zjednoczone niszczą żywność w chwili, gdy głodują liczne narody Europy i Azji. Zdaniem dziennika, zniszczenie nadmiaru kartofli może być pierwszym krokiem ku realizacji polityki niszczenia wszelkiej innej „zbędnej" żywności, ażeby utrzymać wysokie ceny produktów rolnych.

Uratowanie 3 rybaków polskich

Berlin (PAP). Z Bremy donoszą, że załoga kutra „Migland", który powrócił z połowu ryb z Islandii do Bremy. zameldowała o uratowaniu 3 rybaków polskich. Polski kuter „Syrena" w drodze do Gdyni, uległ awarii i 13 dni błąkał się na morzu, póki „Migland" nie przyszedł mu z pomocą. Polskiego kutra nie zdołano już uratować, natomiast udało się przeprowadzić na pokład „Migland" 3 całkowicie wyczerpanych rybaków polskich. W Bremie rozbitkami zaopiekował się amerykański Czerwony Krzyż.

Żądania Polski wobec Niemiec

Dnia 27 stycznia delegacja polska przedłożyła na konferencji zastępców ministrów 4 mocarstw w Londynie memoriał zawierający punkt widzenia rządu polskiego na sprawę projektu traktatu pokojowego z Niemcami. Tekst memoriału ujęty jest w 24 punkty, wyszczególniające wszystkie roszczenia rządu polskiego w stosunku do Niemiec.

1. Rząd Polski uważa, że postanowienie uchwał poczdamskich w przedmiocie demokratycznej i pokojowej przebudowy Niemiec przez rozbrojenie demilitaryzacje i denacyfikację są warunkami ładu międzynarodowego.

2. Jednolitość zasad wykonania programu rozbrojenia, demilitaryzacji i denacyfikacji na obszarze całych Niemiec, stanowi o skuteczności wykonania tego programu. Rząd Polski jest zdania, że do chwili wejścia w życie traktatu, władzę najwyższą w Niemczech powinna nadal sprawować Sojusznicza Rada Kontroli.

3. Rząd Polski jest zdania, że należy przedsięwziąć wszystkie możliwe drogi dla przeobrażenia psychiki niemieckiej przez rozciągnięcie kontroli nad wychowaniem społeczeństwa w duchu idei demokratycznej i pokojowej, a przede wszystkim przez sprzyjanie rozwojowej instytucji demokratycznej.

4. W wykonaniu powyższego, m. in. obowiązywać powinien na obszarze całych Niemiec zakaz propagandy w kierunku rewizji granic, połączenia Niemiec z Austrią i idei supremacji Niemiec nad innymi narodami.

5. W ramach demokratycznej i pokojowej przebudowy Niemiec konieczna jest likwidacja Prus, jako źródła trwałego zagrożenia pokoju w Europie.

Statut polityczny i kontrola.

6. Ustalenie ustroju Niemiec przy współudziale narodu niemieckiego w oparciu o jedność polityczną Niemiec, powinno być uwarunkowane postępami w zakresie ich demokratycznej i pokojowej przebudowy. Przebudowa leży w istotnym interesie przyszłości Niemiec.

7. Po wejściu w życie traktatu pokojowego, Niemcy powinny do czasu pełnej i demokratycznej przebudowy — pozostawać nadal pod kontrolą cywilnych i wojskowych władz sprzymierzonych na terenie Niemiec.

Udział Polski w kontroli.

8. Rząd Polski uważa, że zarówno przed wejściem w życie traktatu pokojowego jak i po jego wejściu w życie, Polska powinna być dopuszczona do przedstawienia organom kontroli — za pośrednictwem swego akredytowanego przedstawiciela w Niemczech — swego punktu widzenia w zakresie spraw polsko-niemieckich lub innych bezpośrednio tyczących Polski.

9. Traktat pokojowy powinien ustalić w jakim zakresie i w jakich etapach Niemcy mogą być dopuszczone do społeczności międzynarodowej.

10. Rząd Polski jest zdania, że należy wzmocnić i usprawnić wykonanie postanowień deklaracji moskiewskiej z 1 listopada 1943 roku i umowy londyńskiej z 8 sierpnia 1945 r. w przedmiocie przestępców wojennych.

11. Każdy plan gospodarczy dla Niemiec powinien być uwarunkowany możnością zadośćuczynienia następującym postulatom:

a) zapewnienie rozwoju gospodarczego Niemiec dla celów pokojowych, przy wyłączeniu przemysłu zbrojeniowego i dawnych form monopolistycznych gospodarki niemieckiej, b) zabezpieczenie pierwszeństwa odbudowy kraju zniszczonych przez Niemców, c) zapewnienie takiego rozwoju i kierunku produkcji niemieckiej, które zabezpiecza słuszne odszkodowania od Niemiec.

12. Jedność gospodarcza Niemiec powinna być uwarunkowana istnieniem planu określonego w punkcie 11.

Granica polsko-niemiecka.

13. W wykonaniu uchwał poczdamskich i na podstawie doświadczeń, nabytych przez zagospodarowanie ziem włączonych do Polski na podstawie uchwał poczdamskich, Polska zastrzega sobie prawo przedłożenia szczegółowego projektu delimitacji granicy polsko-niemieckiej na linii — od Morza Bałtyckiego bezpośrednio na zachód od Świnoujścia i stąd wzdłuż rzeki Odry do miejsca, gdzie wpada zachodnia Nysa, i wzdłuż Nysy zachodniej do granic Czechosłowacji.

Odszkodowania.

14. Wobec faktu, że planowe zniszczenia dokonane przez Niemców w Polsce naruszyły podstawy polskiej gospodarki narodowej, Rząd polski podkreśla swe szczególne zainteresowanie w otrzymaniu od Niemiec słusznego i szybkiego odszkodowania zarówno z substancji majątkowej jak i niemieckiej produkcji bieżącej.

14. Niezależnie od globalnej sumy odszkodowań za zniszczenia wojenne, zdaniem Rządu polskiego, szkody i straty polskie w dorobku kulturalnym i naukowym powinny być pokryte przez równowartość odpowiednich urządzeń niemieckich, które mogą przyczynić się do odbudowy tych zniszczeń.

15. Stosownie do deklaracji Narodów Zjednoczonych i uchwał poczdamskich powinno być zwrócone Polsce wszelkie mienie, które znajdowało się na terytorium Polski i ziem do niej włączonych na zasadzie uchwał poczdamskich, a które zostało usunięte do Niemiec w czasie wojny.

16. W razie niemożności restytucji, należy wydać Polsce przedmioty równowartościowe tego samego rodzaju. W celu restytucji należy udzielić Polsce wszelkich ułatwień.

Mienie na ziemiach włączonych.

17. Niemcy, niemieckie osoby prawne i obywatele niemieccy będą obowiązani zwrócić Państwu Polskiemu, polskim osobom prawnym i obywatelom polskim wszelkie świadczenia dokonane z tytułu czynności prawnych, które miały miejsce do dnia 9 maja 1945 r., a które obciążają przedmioty majątkowe, znajdujące się na ziemiach włączonych do Polski, albo zostały dokonane w związku z tymi przedmiotami.

18. Niemcy powinny wydać Polsce wszelkie archiwa historyczne, sądowe, administracyjne i techniczne.

19. Rząd polski podkreśla swe zainteresowanie w uregulowaniu spraw: własności i przydziału wszelkiego mienia komunikacyjnego, komunikacji kolejowej, kołowej, lotniczej i wodnej, w żegludze śródlądowej i morskiej oraz pocztowo - telekomunikacyjnej i radiowej z Niemcami i tranzytowej przez Niemcy, własności i przydziału wszelkiego mienia komunikacyjnego, własności kabli i kabli podmorskich, wychodzących z obszaru Polski rozliczeń finansowych z tytułu publiczno- i prywatno-prawnych, rozliczeń z tytułu ubezpieczeń społecznych, rent i emerytur, działalności okupacyjnego banku emisyjnego w Polsce, praw Polaków w Niemczech, spraw majątkowych Polaków w związku z ich powrotem z Niemiec do Polski, majątku Państwa Polskiego, polskich osób prawnych i obywateli polskich w Niemczech, wszelkich roszczeń Państwa Polskiego, polskich osób prawnych i obywateli polskich, które wynikają z umów i czynności prawnych w stosunku do nieobecnych osób prawnych i obywateli niemieckich, należności roszczeń obywatel polskich za pracę przymusową w Niemczech i w związku z tą pracą, niemieckich patentów, wzorów i znaków towarowych, praw autorskich, wymiany handlowej z Niemcami, udostępnienia archiwów i niemieckich akt państwowych i publiczno - prawnych instytucji dla polskiej dokumentacji.

20. Stosownie do uchwał poczdamskich, stwierdzających, że Niemcy będą zmuszone do wynagrodzenia w jak najszerszym stopniu strat i cierpień, wyrządzonych Narodom Zjednoczonym — Polska zastrzega sobie prawo przedłożenia dalszych konkretnych wniosków w tym przedmiocie.

21. Rząd Polski wyraża życzenie dopuszczenia jego przedstawicieli do współpracy w organizacjach międzynarodowych, które utworzone zostaną dla wykonania postanowień traktatu pokojowego w dziedzinie gospodarczej.

Wnioski końcowe.

22. Opierając niniejsze memorandum na ocenie sytuacji obecnej, Rząd Polski zastrzega sobie możność przedstawienia korektur i uzupełnień, stosownie do rozwoju wypadków.

23. Rząd Polski uważa, że rozległość kompleksu zagadnień, w rozwiązaniu których Polska jest żywotnie zainteresowana, uzasadnia potrzebę przedstawienia punktu widzenia Polski — w zakresie spraw polsko - niemieckich lub innych, bezpośrednio dotyczących Polski — w dalszych etapach prac nad przygotowaniem traktatu pokojowego.

24. Biorąc pod uwagę, że Polska była pierwszą ofiarą agresji niemieckiej i poniosła olbrzymie ofiary w wojnie z Niemcami, Rząd Polski czuje się moralnie uprawniony, by proponować podpisanie traktatu w sprawie Niemiec w Warszawie.

Przegląd prasy

Czekamy na czyny

„Polska Zbrojna" w związku z konferencją zastępców ministrów spraw zagranicznych wielkich mocarstw, nawiązuje do oświadczenia dr. Clementisa, że Czechosłowacy rozmawiali przed złożeniem swego memoriału z Polakami i stwierdzili całkowitą zgodność poglądów, jeśli chodzi o przyszłość Niemiec i pisze:

„Nie ma chyba potrzeby zaznaczać, jak nas cieszy to oświadczenie. Jest ono potwierdzeniem tego, cośmy stale powtarzali, że wobec wiecznie groźnego niebezpieczeństwa niemieckiego konieczna jest solidarność słowiańska na każdym polu, a szczególnie zgodność poglądów na sprawy niemieckie. Z satysfakcją konstatujemy, że Czesi w równym stopniu co i my, nie lekceważą sobie niebezpieczeństwa. Dopiero niedawno prezydent Republiki Czechosłowackiej oświadczył: „Nie powinniśmy myśleć, że już wszystko mamy za sobą. Walka w Niemczech o nazizm i faszyzm — to wszystko we właściwym tego słowa znaczeniu dopiero się rozpocznie. Uwydatni się to znowu po czterech czy pięciu latach, wszystko to wybuchnie z nową siłą. Walkę tę jednak możemy w spokoju wygrać, jeśli do niej będziemy przygotowany".

Prawda, są między obu naszymi krajami pewne nieporozumienia, ale zawsze podkreślaliśmy, że wszystko nas łączy, a niewiele tylko różni. Na tej platformie stojąc, wyraziliśmy niejednokrotnie potrzebę zawarcia sojuszu z Czechosłowacją z czasowym pominięciem kilku drobnych spraw spornych. Na nasze propozycje Czesi odpowiadali zwlekaniem. Dlaczego, — nie wiemy. I zwlekanie to trwało tak długo, że dziś w obliczu konferencji londyńskiej stajemy nie połączeni sojuszem, lecz tylko zgodni.

Czy to wystarczy?

Zdaniem naszym, nie. Zbyt dobrze znamy metody polityki niemieckiej, byśmy mogli przypuszczać choć przez chwilę, że Niemcy nie będą usiłowali wygrywać rozbieżności między obu naszymi krajami. Tym próbom należy z góry położyć kres. Czechosłowaccy mężowie stanu nieraz podkreślali potrzebę sojuszu z Polską. Czekaliśmy, by po tych słowach przyszły czyny. Jak dotychczas, czynów nie było. Na sojusz między obu naszymi krajami wprawdzie nigdy nie będzie za późno, ale sytuacja międzynarodowa wymaga, by zawarcie go nastąpiło jak najprędzej. Rozwiązywanie zagadnień niemieckich znajduje się dopiero w stadium początkowym."

Elektrownie atomowe?

Londyn. Brytyjska rada dla spraw energii atomowej zamierza przedłożyć rządowi brytyjskiemu projekt dotyczący zbudowania w Wielkiej Brytanii fabryk atomowych, które mogłyby dostarczyć 1/4 energii elektrycznej, używanej obecnie w kraju. Jak podaje „Daily Express" ilość uranu zużytego w tym celu nie przekroczyłaby 3 ton, i w ten sposób można by rocznie zaoszczędzić wiele milionów ton węgla. Fabryki te mają być wybudowane albo w Yorkshire, albo w Szkocji. Lekarze którzy najpierw sprzeciwili się budowie takich fabryk, zgodzili się pod warunkiem, iż w promieniu 32 km od fabryk zostanie utworzony kordon celem zabezpieczenia ludności przed ewentualnym szkodliwym działaniem uranu. Na zamkniętym kordonem obszarze nie może być wybudowany żaden dom i nikomu też nie wolno będzie tam mieszkać. (Dz. Z.)

Nowe dekrety

Warszawa (PAP). Prezydent KRN zarządził ogłoszenie w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polski następujących dekretów: o obrocie i gospodarowaniu odpadkami użytkowymi, o organach administracji zaopatrzenia inwalidzkiego i o opłatach sądowych w sprawach karnych.

Wieści z kraju i świata

POLSKA

Olsztyn. Na terenie woj. olsztyńskiego uruchomiono do obecnego czasu 27 Domów Dziecka. W domach tych przebywa łącznie około 2000 dzieci, w tym 90 procent Warmiaków i Mazurów.

Łódź. Rzeźnia Miejska w Łodzi produkuje lód sztuczny w ilości 12.000 kg miesięcznie.

Wrocław. Dyrekcja okręgowa Kolei Państwowych we Wrocławiu przygotowuje 10 pociągów wahadłowych zaopatrzonych w kuchnie i kotły, które przewieźć mają kilkanaście tysięcy górników polskich z Francji wraz z rodzinami.

Katowice. W hucie „Kościuszko" w Chorzowie odbędzie się zapalenie nowego wielkiego pieca „A". Zbudowanie tego pieca przyczyni się wydatnie do pomnożenia produkcji huty i zasilenia całego hutnictwa nowymi ilościami surówki.

Myślenice. W Myślenicach odbyło się otwarcie i poświęcenie nowej linii elektrycznej wysokiego napięcia, przeprowadzonej w ciągu ostatnich czterech miesięcy na 60-kilometrowej trasie: Bochnia — Myślenice — Kalwaria. Nowa linia czerpie energię elektryczną z Sierszy Wodnej.

KRAJE EUROPY

Kopenhaga. W wielkim procesie duńskich przestępców wojennych, 10 oskarżonych skazano na karę śmierci.

Genewa. Ze szpitala w Genewie wyszło zmyliwszy czujność służby, kilku trędowatych, którzy pragnęli spędzić wieczór w kinie.

Budapeszt. Władze sądowe zakończyły przesłuchiwanie wojskowego przywódcy spisku antyrepublikańskiego, gen. Lajos Verec. Przyznał on, iż postawił sobie za cel utrudnianie rozwoju demokracji na Węgrzech, które w dalszym ciągu uważa za monarchię pod władzą regenta Horthy.

NA INNYCH KONTYNENTACH

Nowy Jork. Rząd Stanów Zjednoczonych wycofał się z mediacji w Chinach.

Nowy Jork. Rozpoczęło się tu 2-dniowe posiedzenie międzynarodowej Rady Żywnościowej. W posiedzeniu bierze udział delegacja polska.

Rangun. Po niedzielnym wybuchu strajku wśród robotników Rangunu miasto jest obecnie zamknięte i strzeżone przez wojsko. Nikt nie może przyjechać, ani wyjechać z Rangunu bez zezwolenia władz wojskowych

Studia religijne

Dowiadujemy się, że Katolicki Instytut Kultury Religijnej w Toruniu zorganizował Studium Wiedzy Religijnej dla inteligencji oraz młodzieży akademickiej. Czas trwania studium wynosi dwa lata. W roku szkolnym 1946-47 studium obejmować będzie wykłady z dogmatyki, egzegezy Pisma św. i chrześcijańskiej filozofii życia, w roku 1947-48 przewiduje się wykłady z apologetyki, liturgiki oraz historii Kościoła.

Tragiczna śmierć księdza w Tatrach

Jak donosi „Ekspress Ilustrowany" w Mylnej Grocie w Tatrach dokonano strasznego odkrycia. Znaleziono tam zwłoki w stanie rozkładu. Po zbadaniu dokumentów, okazało się, że chodzi o księdza Szykowskiego z Warszawy, który zaginął w Tatrach jeszcze w 1945 r. Ksiądz miał przy sobie przewodnik tatrzański lecz widocznie nie potrafił się nim posługiwać. Zmarł w grocie najprawdopodobniej wskutek głodu i wycieńczenia, nie mogąc znaleźć wyjścia, gdyż Grota Mylna należy do najbardziej powikłanych w Tatrach.

Polskie Tow. Tatrzańskie, wskazując na liczne wypadki w górach, przestrzega przed korzystaniem z usług dyletanckich przewodników. Tatry, choć nie są Alpami, są również groźne i niebezpieczne. Powodem wypadków jest wyłącznie nieznajomość terenu oraz ignorowanie ostrzeżeń.

Trojaczki w białostockim

Województwo białostockie ma trojaczki, które po śmierci na Ziemiach Zachodnich czworaczków myśliborskich nabrały rozgłosu w Polsce.

W Siemiatyczach w pow. bielskim, 33-letnia Michalina Łukasiewiczowa powiła trojaczki: dwie córeczki i syna. Zarówno matka, jak i troje maleństw są zdrowe i czują się doskonale. Łukaszewiczowa jest żoną robotnika.

Szczęśliwi rodzice oprócz trojaczków, mają 9-letniego syna i 4-letnią córkę. — Przyjście na świat od razu aż trzech pociech, związane jest z wieloma kłopotami, przede wszystkim finansowymi, bo trojaczki wymagają troskliwej opieki lekarskiej. Niezbyt zamożnym rodzicom przyszło z pomocą społeczeństwo miasta tworząc Komitet Pomocy Trojaczkom Siemiatyckim. Komitet zajmuje się zbiórką datków.

Częstochowianka urodziła murzyna

Zrozumiałą sensację wywołał w Częstochowie fakt przyjścia na świat murzyna. Mama tego czarnego maleństwa wywieziona została swego czasu na roboty do Niemiec, a ostatnio przebywała w brytyjskiej strefie okupacyjnej. W niedługim czasie po powrocie do kraju urodziła autentyczne murzyniątko, które, jak na niemowlę, okazuje niezwykłą siłę i wagę.

Murzyniątko postanowił adoptować jeden z częstochowskich lekarzy, lecz matka nie chce się rozstać ze swą czarną pociechą.

Produkcja wzrasta...

Produkcja przemysłu węglowego okręgu Dolnośląskiego stała dotąd na szarym końcu w porównaniu z innymi okręgami. W ostatnich miesiącach ubiegłego roku zaszła poważna zmiana na lepsze. Według danych Urzędu Statystycznego Przemysłu Węglowego wydobyto w kopalni „Biały Kamień" w ostatnim kwartale ub. roku o 22 tys. ton więcej aniżeli w poprzednim.

Godnym podkreślenia jest fakt, że niezależnie od tego koszty produkcji obniżyły się o 50 zł na tonę.

Wałbrzyski „Dal-gaz" rozprowadził swymi rurociągami po Dolnym — Śląsku 80 milionów m_3 gazu z czego 50 proc. przypada na miasta wraz z Wrocławiem włącznie, 40,5 proc. na przemysł, a 9,5 proc. na oświetlenie ulic, szpitali, sanatoriów i straty własne.

Na uwagę zasługuje ciekawe porównanie z rokiem 1939 w którym Niemcy rozprowadzili jedynie 62 milony m_3 gazu. Różnica 28 milionów m_3 jest zbyt wymowną by trzeba było dodawać komentarze.

Tysiączny wagon

Huta „Ostrowiec" w Ostrowcu Kieleckim, dzięki wyjątkowej woli odbudowy i ofiarności załogi, rady zakładowej, dyrekcji, potrafiła nie tylko uruchomić zakład, ale już w roku 1946 wybudowała 880 wagonów i 140 wózków towarowych, z czego ¾ w ostatnim półroczu. Huta w roku bieżącym, planuje m. in. wyprodukowanie 120 wagonów miesięcznie.

W dniu 2. 2. br. nastąpiło uroczyste poświęcenie 1000 wagonu — wyprodukowanego całkowicie w Hucie od chwili oswobodzenia spod okupanta.

Osiągnięcia Huty „Ostrowiec" mają szczególne znaczenie dla odbudowy polskiego kolejnictwa.

Pół miliona polskich repatriantów przez Czechosłowację

Praga (IP). W okresie od maja 1945 do końca roku 1946 koleje czechosłowackie przewiozły ogółem 1.276.878 repatriantów 2073 pociągami. Z tego przypada na repatriantów narodowości czeskiej lub słowackiej 131.111, narodowości polskiej 681.354, francuskiej 61.896, belgijskiej 6.900, dalej 1.200 luxemburczyków, 2.470 Holendrów, 15.203 Włochów, 1.945 Szwajcarów, 1.610 Łotyszów, 590 Estończyków, 13.386 Żydów, 41.889 Austriaków, 37.410 Węgrów, 32.822 Jugosłowian, 32.950 Rumunów, 4.652 Bułgarów, 800 Greków, 84.446 Rosjan i Ukraińców, 41.015 Niemców, 11.189 nieznanej narodowości i 71.040 uchodźców żydowskich z Polski.

Transporty przeprowadzone były garniturami czechosłowackimi, amerykańskimi, angielskimi, polskimi, jugosłowiańskimi i frncuskimi a to albo w całych pociągach albo też tylko w wagonach.

Dzieło dr. Clementisa o polityce słowiańskiej wyjdzie w Ameryce

Praga (IP). Jedno z największych amerykańskich wydawnictw zwróciło się do czechosłowackiego podsekretarza stanu w ministerstwie spraw zagranicznych dr. Clementisa podczas jego ostatniego pobytu w Ameryce na posiedzeniu Zgromadzenia Organizacji Narodów Zjednoczonych z prośbą o napisanie dzieła o polityce słowiańskiej. Dr. Clementis propozycję przyjął i przygotowuje obecnie rękopis. Będzie to nowe opracowanie jego prac w tej dziedzinie, wydanych w Londynie podczas wojny w języku angielskim i słowackim. Dr. Włodzimierz Clementis jest uznawanym autorytetem w tej dziedzinie a jego prace już podczas wojny wzbudziły w kołach politycznych znaczne zainteresowanie.

Powódź pod Adrianopolem

Londyn. Ze Stambułu donosi Agencja Reutera, że w okolicach Adrianopola na skutek długotrwałych ulewnych deszczów i wylewu rzek tysiące ludzi musiało opuścić swe domostwa. Dwadzieścia osób utonęło. W samym Adrianopolu ewakuowano 200 domów. Komunikacja jest niezwykle utrudniona. Wojsko i żandarmeria organizuje pomoc dla powodzian.

Trzęsienie ziemi

Londyn. Londyńska agencja telegraficzna donosi z Aten, że w okolicy Lamia (środkowa Grecja) dało się odczuć ubiegłej nocy trzęsienie ziemi. Wiele domów w miejscowości Moschokarya zostało zniszczonych. Drzewa zostały wyrwane przez gwałtowny wstrząs, z powstałych wyrw tryskała woda. (PAP).

Sztuczne opady deszczowe

Sydney. W Australii przeprowadzono ostatnio w wielkiej tajemnicy ciekawe doświadczenia, celem spowodowania sztucznych opadów deszczowych. Żadne szczegóły przeprowadzonych doświadczeń nie zostały opublikowane. (Dz. B.)

Żółty śnieg

Belgrad. Jugosłowiańska stacja meteorologiczna podała do wiadomości, że w kilku miejscowościach spadł w niedzielę żółty śnieg. Zjawisko to tłumaczone jest przez meteorologów przypuszczeniem, że śnieg został zabarwiony drobniutkim żółtym pyłem, naniesionym przez wiatry z północnej Afryki. Podobne — zjawisko zaobserwano w Jugosławii przed 15 laty.

Istnieje również możliwość — jak to już w podobnych wypadkach niejednokrotnie stwierdzono — iż pył jest pochodzenia kosmicznego wzgl. wulkanicznego.

Nowa katastrofa lotnicza

Singapore. Samolot RAF-u rozbił się we środę rano niedaleko Czangi na południowo - wschodnim krańcu wyspy Singapore, na której leży miasto tej nazwy.

Pilot zabił się, oficer, który jechał jako pasażer — ranny — oddany został do szpitala. Samolot spadł wkrótce po wyruszeniu z lotniska w Peleter i w chwili, kiedy uderzył o ziemię, stanął w płomieniach.

Innym pasażerom udało się wydostać z płonącej maszyny. Zwłoki pilota znaleziono w trzy godziny później, kiedy brygada straży ogniowej ugasiła ogień.

Druga katastrofa wydarzyła się w pobliżu Czungczingu.

Epidemia kradzieży w Londynie

Londyn. Komisarz policji londyńskiej Harold Scott, ponownie zwrócił się z apelem o pomoc do społeczeństwa w walce z wzrastającą epidemią kradzieży w Londynie. — Kradzież przybrała ostatnio rozmiary większe niż nawet w roku 1945. Zanotowano w grudniu wzrost wypadków kradzieży o 600 — a tylko w styczniu, nie uwzględniając drobnych kradzieży, oceniono wartość łupu złodziei przeważnie w klejnotach i futrach — na 112.500 funtów szterlingów. (PAP).

ALEKSANDER MAJKOWSKI (165

Żëcé i Przigodë Remusa

Zwjercadło Kaszubskji

(Postępni vątk)

— Bjejta tero, bracô, i robjita wob vjeczor, co sę vama vjidzi. Jutro jô po vaju przisłę, bom so wudbôł zatrzimac vaju przez dnji kjile v goscenje.

Ale Trąba na to vistąpjił i rzekł:

— Panje! Kjej ve chcece bëc tak łaskavi i nom bjednim vanogom dac przez kjile dnji vjikt i leżą, to Pon Bóg vom za to zapłac! Mój tovarzesz Remus gvesno z chęcą po tim pałacu chadzac będze, podzevjającë tich malovanich njeboszczików i stare — złote ruchna i norzędza do zabjijanjô ludzi! Bo wod dzecka jimu sę rojiło v głovje wod zapadłich zomków, ricerzi, stolimów i zaczarovanich krolevjonk. Ale jô jezdem le bjednim muzikańt. Jô jezdem jak smjecoch na polnich drogach, jak drozd na vjetvji v lese, chturen gvjiżdże svoję pjosenkę. Nje strzimom strzod tich vjelgjich spanjałosci! A choc ten vaju Derda zełgoł, kjej mje — rzekł, że je djobłem z pjekła, to won co sę teczi mojich notere, mjoł provdę. Jô strzod tich spanjałosci v tich vjelgjich dvornjicach czuję sę, jakbem leżoł na żogovkach, jakbe mje skorę sczęł! — a jakbem muszoł vracac całi ładunk Remusovi karë. Dlotego dozvolce mje, żebem z mojimi skrzepjicami i trąbą mogł vanożec po tich błogosłavjonich pjoskach i grivac po rebackjich vsach, pokąd vom Remusa not będze. Vrocę sę na noc vjedno, jak jozc do svoji jome, jaż będę mogł z njim jisc dalij v svjat.

Pon sę smjoł i rzekł:

— Njech tak będze!

Kjej ma sę na noc kładla v łóżka do spjiku, Trąba vëbjivszë sę v pjerse jakji tuzin razi, zaczął sę jiscec:

— Boże, będze mjiłoscevi mje grzesznimu! To cë tu, Remus, je moł, na chternim za żodne grzechë bem aje wostoł anji pocerza. Com sę wurazsł, to wurzasł nigo czornigo jinszta, chturen to vjidzoł na pochlasnjicę zbjerô. Bo jakuż chcesz rozeznac, cze to morus z Afriki, cze czort z pjekła vepuszczoni, kjej cë to wuczali człovjek povjodô, a jinszt som je czorni, jak smoła. A kjej ten njibe malorz kol wokna v pałacu! Mjoł pęzle vręku, ale bełbem z razu przësigł, że to pon Czernjik, jak won to wonge v Zvadze kuntrakt pjisoł. A rovnak won to bëc nji może, bo belbe sę do naju wodezvoł.

A jô rzekł im sę przeżegnoł:

— I mje won sę zdovoł bec Czernjikjem podług wurodë.

— A vjidzisz! — przësvjodczeł Trąba. — Czuł jem wod starich ludzi, że są takji, co na kjile mołach v jedni godzenje sę pokazac mogą a to gvesno nje za spravą czego dobrigo.

— Ale mje sę zdaje — rzekł jem — że Smętk chodzi po Kaszubach: tu won maluje, tam pravo vekłodô, chdze jindze pjisze gazetë i ksążkji, a chdze jindze mjeczem vojuje, ale vjedno na naju njeszczesce i zgubę!

— Pevno tak będze, jak movjisz! — vestchnął Trąba. — Njech Pon Bog mô naju v svoji wopjece!

XXXVIII

Korovodë duchóv v dvornjice Sorbskjigo zomku. Remus sę doznaje, że mô ducha Vjitosłava.

Reno ju Trąbë nje beło. Pon Sorbskji wodkozoł mje, żebem przeszedł. Przëjął mje v ti dvornjicë, chdzesma vczora vjidzała nigo malarza. Zimko mu beło gadac ze mną, ale pomału przevekł. Pokozivoł won mje vjele ksążk i wobrozków z dzeióv kaszubskjigo kraju i tak povjodot:

— Przez całe żëce moje jô zbjeroł kożdą pamjątkę, kożda ksążkę, kożdi sprzęt do gromadë, żebe vjedzoł svjat, żesma beła, kjej tu naju nje będze.

A jô rzekł na to:

— A jô jezdem wudbe, że dlo dzevovanjô drugjich nje not zbjerac tich pamjątk, ale be pokazac je nilo dim i dzecom, żebe ichle wojców i bëlo jim rovni.

Pon Sorbskji vezdrzoł i pokjivoł głovą:

— Tak i jô meslol v tvojich latach. Ale wod jô vjidzoł, jak vëmjerała mova nasza, chterna za mojich lot panovała v ti cali Pomorsce wod Koszalena jaż po Żarnovjczę i Betovo. V mojich woczach zapodała nasza kaszubsko, jak v povjostce ludovi zaklęti zomk, chturen vebavjic — chtuż vezdrzoł sę! Bele takji chvjile, żem sę chcoł dac na to, alem sę doznoł: Nje vorto!

(Postępni vątk mdze)

Na Ziemi Kaszubskiej

Wejherowo

— **Wystawa Planu Odbudowy.** Od dnia 11. 1. rb. czynne były wystawy „Od wyzwolenia do Planu odbudowy gospodarczej" w Wejherowie, Strzelnie, Pucku, Krokowej, Rumii i Luzinie. Najuroczyściej zostały otwarte wystawy w Domu Kultury w Wejherowie oraz gm. Strzelno.

W Wejherowie wystawę otworzył wice Starosta ob. Gumper Feliks przy udziale miejscowego społeczeństwa, wygłaszając bardzo treściwe przemówienie. W gminie Strzelno wystawę otworzył ks. proboszcz miejscowy Hintz, przemawiali ob. Elwart Leon, kierownik wystawy, wójt gm. Strzelno ob. Detlaff Antoni oraz sołtys ob. Mach Klemens. W wystawie brały udział: Fabr. mebli i krzeseł z Gościcina, konfekcja „Odzież" z Wejherowa, Fabr. tekstylna z Rumii, Spółdzielnie: „Społem", „Zgoda", „Rolnik", „Oświata" z Wejherowa, dostarczając swoje wykresy i eksponaty. Wystawa cieszyła się nieprzeciętnym powodzeniem. Zwiedzający składali się przeważnie z grup młodzieży szkolnej, rolników i inteligencji pracującej, oraz robotników z ośrodków fabrycznych. Każdy ze zwiedzających otrzymał album pamiątkowy wystawy.

Od dnia otwarcia zwiedziło wystawę 7 tysięcy osób, z tego: w Wejherowie 2000, Strzelnie 1200, Pucku 1400, Krokowej 900, Rumii 700 Luzinie 800. W najbliższych dniach wystawa zostanie zamknięta. (Al.)

— **Walny Zjazd Powiatowy Samopomocy Chłopskiej** powiatu morskiego, który miał się odbyć 1. 2. br. został odwołany i przesunięty na marzec.

— **Walne zebranie** Parafialnego Oddziału Związku „Caritas" odbędzie się w piątek, dnia 7 lutego o godz. 6-tej po południu w sali „Caritas" przy ul 3-go Maja nr. 1. Wszystk. członków i sympatyków uprasza się o liczny udział. — W przyszłą niedzielę od godz 4-tej po południu Wielki Bazar na rzecz ubogich Kuchni Ludowej „Caritas" w sali p. Prusińskiego.

Poszukiwania

Kto wie coś o Alfonsie Nikrant z Małego Kacka, ur. 27. 10. 1913, który służył w wojsku niemieckim. Ostatnia wiadomość o nim pochodziła z Zaporoża z roku 1943. Wiadomość proszę kierować do Gertrudy Nikrant, Luzino, pow. morski.

— **Niecierpliwy koń.** W piątek wieczorem pozostawiony przy ulicy Dworcowej konia zaprzężonego do sanek. Koń zapewne zmarzł, bo nie okryty, nie mogąc się doczekać swego właściciela powędrował spokojnie ulicą Sobieskiego w kierunku miasta. Samotnym wędrownikiem zaopiekował się dyr. Zakł. Opiek. Społecznej, zameldował na posterunku M. O. i z polecenia Milicji chciał go zaprowadzić na nocleg do stajni przy Zakładach. Nie spodobało się to właścicielom, którzy zauważywszy wreszcie zgubę napotkali ekwipaż zdążający bez nich w niewłaściwym kierunku. Mimo, że byli w „dobrych humorach" nie chcieli uwierzyć w dobre intencje i zamiast podziękować i cieszyć się, że opuszczony koń nie spowodował tymczasem żadnego wypadku, podejrzewali złośliwy kawał i zrobili gwałtowną awanturę. Na szczęście wmieszało się w to kilku przechodniów oraz przechodzący przypadkowo posterunkowy M. O., który zajście zlikwidował (b)

Starzyno. Ludowy Zespół Teatralny urządził tutaj ubiegłej niedzieli przedstawienie, na które złożyło się: dwuaktowa komedyjka J. Borysa p. t. „Komornik swatem" oraz monologi i skecze. Amatorzy wywiązali się ze swoich ról znakomicie. Publiczność, która zebrało się dość sporo bawiła się szczerze i gorąco oklaskiwała wykonawców. Po przedstawieniu odbyła się zabawa taneczna. Dochód z przedstawienia i zabawy przeznaczono na powiększenie biblioteki szkolnej, która liczy obecnie 60 tomów.

Smoldzino. Związek Koła Gospodyń Wiejskich uruchomił w gminie świetlicę. Z początkiem lutego urządzony zostanie tam kurs racjonalnego żywienia drobiu. Na zakończenie kursu projektuje się urządzenie przedstawienia.

Szczecin. Na Pomorzu Szczecińskim czynne są w tej chwili 3 fabryki papy dachowej, które produkują około 18 tys. rolek papy miesięcznie. W grudniu została przejęta przez władze polskie wielka fabryka papy dachowej i asfaltu drogowego w percie szczecińskim.

ZE SPORTU

— **Ze sportu.** W niedzielę, dnia 2 bm. o godzinie 13-tej w Wejherowie w sali gimnastycznej Państw. Gimnazjum i Liceum odbyły się zawody w tenisie stołowym (ping-pong) pomiędzy **SKS. „Czytelnik" Gdynia a SKS. „Czytelnik" Wejherowo.** Zawody zakończyły się wynikiem 6:3 dla gości. Najlepszym z zawodników miejscowych był Czaja. (E. G.)

— W dniu wczorajszym w Warszawie rozegrano międzypaństwowe zawody bokserskie Polska — Czechosłowacja. Polska odniosła olbrzymi choć niespodziewany w tym stosunku sukces bijąc Czechów 12:4. Najpiękniejsze walki stoczyli Olejnik, Kolczyński i Szymura.

Ruch radiotelefoniczny z Ameryką południową

Ministerstwo Poczt i Telegrafów wprowadza od dnia 1 lutego 1947 r. ruch radiotelefoniczny z Ameryką południową via Zurich lub via Praha. Opłata w ciągu całej doby za trzyminutową rozmowę wynosi do Argentyny 2320 zł., do Brazylii 1 strefa 2320 zł., 2 strefa 2520 zł., do Urugwaju 2520 zł., do Paragwaju 2730 zł., do Chili 2830 zł., do Boliwii, Kolumbii i Peru 2590 zł. Dopuszcza się rozmowy państwowe i prywatne zwykłe oraz rozmowy z określoną osobą. Przy rozmowach z określoną osobą, za które nie pobiera się dodatkowej opłaty, należy podać adres wzywanej osoby lub jej zastępcy. W razie niedojścia do skutku rozmowy z określoną osobą z powodu nie zastania lub nie zgłaszania się wzywającego lub uchylania się od rozmowy pobiera się opłatę za przygotowanie rozmowy t. zn. 1/10 część jak za rozmowę zwykłą w danej relacji. Zamawiający rozmowę może podać w skrócie z trzech wyrazów, w jakiej sprawie będzie przeprowadzona rozmowa. Minimum opłaty za rozmowę z Argentyną pobiera się za sześć minut.

Zmiana opłaty za rozmowy telefoniczne z Z. S. R. R.

Od dnia 1 lutego 1947 r. opłata za trzyminutową rozmowę zwykłą w ciągu całej doby z Polski do pierwszej strefy ZSRR. wynosi 280 zł (dwieście trzydzieści złotych).

Zaległości ze świadczeń rzeczowych mają być ściągnięte do dnia 1 marca 1947 r.

Zarządzeniem Ministra Aprowizacji i Handlu z dnia 23 stycznia br. ostateczny termin zlikwidowania zaległości z tytułu świadczeń rzeczowych w zbożu, ziemniakach, warzywach i zwierzętach rzeźnych od gospodarstw o powierzchni 10 ha i więcej gruntów ornych ustalony został na dzień 1 marca 1947 r.

Zamknięcie ksiąg obowiązkowych dostaw zaległych świadczeń rzeczowych ma być dokonane przez Starostwa Powiatowe (Referaty Świadczeń Rzeczowych) w woj. białostockim, gdańskim, kieleckim, krakowskim, rzeszowskim i śląsko-dąbrowskim w okresie od 1 do 20 marca, a w woj. lubelskim, łódzkim, pomorskim, poznańskim i warszawskim w okresie od 1 do 31 marca 1947 r.

Wszystkie księgi, akta i majątek mają być przekazane odpowiednim Wojewódzkim Wydziałom Aprowizacji i Handlu.

Sytuacja na wolnym rynku mięsnym

W pierwszej połowie grudnia ceny żywca i mięsa utrzymały się na ogół na poziomie listopada. Okres przedświąteczny przyniósł natomiast zwyżkę cen, która utrzymała się do końca miesiąca. Największą zwyżkę zaobserwowano w bydle rogatym z powodu zmniejszonej podaży, co doprowadziło do zrównania cen mięsa wołowego z mięsem wieprzowym.

W grudniu przywieziono ze Szwecji 442,5 ton śledzi świeżych i 171,9 ton szprotów świeżych, natomiast wysłano do Anglii 35.934 sztuk gęsi oraz 2.880.000 jaj do Anglii i Szwajcarii.

Ceny jaj wykazały w grudniu lekką zwyżkę dochodząc w niektórych województwach do 25.— zł za sztukę.

Jeżeli chodzi o nabiał, to dał się zaobserwować spadek mleka na Ziemiach Zachodnich w związku z czym wydelegowano inspektora Ministerstwa Aprowizacji i Handlu dla zbadania sytuacji na miejscu. Natomiast ceny masła obniżyły się w stosunku do poprzedniego miesiąca.

Kurs dyrygentów orkiestr.

Towarzystwo Teatru i Muzyki Ludowej R. P., Zarząd Główny, Warszawa, Reja 3, urządza Kurs Dyrygentów Orkiestr w czasie od 3 do 30 marca br.

Kandydaci winni dopełnić następujących warunków:

1. Zgłosić uczestnictwo w wyżej wymienionym kursie najpóźniej do dnia 10 lutego br.

2. Zaznaczyć w podaniu o przyjęcie umiejętność gry na instrumencie wchodzącym w skład orkiestry dętej lub kapeli ludowej (jaki to instrument?).

3. W jakich kluczach kandydat czyta nuty?

4. Podać nazwę zespołu w którym kandydat grał, albo obecnie uczestniczy i w jakim charakterze.

Wrocław. Z inicjatywy wydziału przyrodniczego Uniwersytetu Wrocławskiego odbyła się konferencja w Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego. W konferencji wzięli udział liczni profesorowie Uniwersytetu i pracownicy Dyrekcji Planowania Przestrzennego.

Na konferencji omawiano zagadnienia ścisłej współpracy profesorów, personelu naukowego i zakładów Uniwersytetu w zakresie spraw gospodarczych, rolnych, klimatycznych, demograficznych i innych jakie stoją przed Regionalną Dyrekcją Planowania Przestrzennego w zakresie przygotowania planu zagospodarowania i odbudowy Dolnego Śląska.

W czasie konferencji przedyskutowano szereg aktualnych tematów, które zostaną opracowane w najbliższej przyszłości.

Śląsk — Warszawa sieć wysokiego napięcia

Warszawa (PAP). W związku z zakończeniem prac nad połączeniem energetycznym Śląsk — Warszawa dyrektor technicznny Centralnego Zarządu Energetyki inż. Latour udzielił przedstawicielowi PAP szeregu informacji na ten temat.

Połączenie dokonane zostało przez użycie dwóch linii wysokiego napięcia, a mianowicie: linii 770 tys. volt Śląsk- Mościce oraz linii 150 tys. volt Mościce -Starachowice—Ursus. Linie te częściowo zbudowane przed wojną, częściowo zaś w czasie okupacji, uległy ciężkim zniszczeniom wojennym i zostały wysiłkiem zjednoczeń energetycznych i pełną poświęcenia pracą robotnika, technika i inżyniera polskiego odbudowane w bardzo trudnych warunkach.

Połączenie energetyczne między Śląskiem a Warszawą posiada poważne znaczenie praktyczne, gdyż zapewnia wzajemne rezerwowanie mocy (chwilowo — rzędu kilku tysięcy kilowatów) tj. możliwość pomocy w razie uszkodzenia urządzeń w Warszawie, względnie na Śląsku. Nieporównanie większe jest jednak znaczenie zasadnicze tego faktu, gdyż z chwilą uruchomienia połączenia energetycznego Śląsk — Warszawa powstał podstawowy szkielet sieci państwowej — połączenie między główn. centrum produkcyjnym oraz głównym centrum zapotrzebowania, jakim jest stolica kraju. Uruchomienie tej magistrali stanowi dla energetyki polskiej moment historyczny.

Wyrób płyt z włókien drzewnych na Słowaczyźnie

Bratysława (IP). Przedsiębiorstwo narodowe „Zakłady drzewne na Słowaczyźnie" uzyskały szwecką licencję na wyrób płyt z włókien drzewnych, które dotychczas wyrabiane były tylko w Stanach Zjednoczonych, we Szwecji i Szwajcarii. Na Słowaczyźnie płyty te produkowane będą w nowych zakładach, zbudowanych w Bańskiej Bystricy i we Vranowie. Jako surowca używać się będzie odpadków drzewa, słomy i łodyg kartoflanych. Przy wyrobie niektórych gatunków płyt izolacyjnych używa się ponadto parafiny i niektórych materiałów sztucznych.

Procedura jest podobna do procedury przy wyrobie papieru, jednak nie używa się chemikaliów ponieważ stosowane jest mechaniczne szlifowanie i działanie pary. Płyty z włókien drzewnych używane są przy wszelkich robotach budowlanych jako też przy wyrobie mebli. Również stosowane są jako materiał izolacyjny.

Katastrofa kolejowa w Warszawie

Między dworcami Warszawa — Zachodnia i Warszawa — Główna w czwartek wieczorem wydarzyła się katastrofa kolejowa. Manewrująca lokomotywa najechała na ostatni wagon pociągu osobowego, zdążającego z Łowicza do Warszawy.

Skutkiem zderzenia dwa wagony, w których znajdowali się pasażerowie, wyskoczyły z szyn i uległy poważnemu uszkodzeniu.

Trzech pasażerów odniosło lżejsze obrażenia. Były one jednak tak nieznaczne, że obyło się bez pomocy lekarskiej. 7

Z nadesłanych czasopism

Ukazał się drugi numer miesięcznika „Żywienie zbiorowe". Poradnik dla prowadzących gospodarstwa zbiorowe. Treść numeru: Lucja Kopowa — Niezbędne wymagania kultury stołu. — Sabina Witkowska. Organizacja wydawania posiłków w żywieniu zbiorowym. — Maria Strassburger: Pokarmy zielone, czerwone i pomarańczowe — Zofia Czerny: Surówki i ich znaczenie w żywieniu. — Insp. M. Rygielski. Zielony kolor opakowania chroni produkty od zepsucia — Sab. Witkowska: Przykłady jadłospisu dla stołowni.

Pismo to zawierające wiele ciekawych materiałów nie tylko dla prowadzących stołówki ale i dla zakładów gastronomicznych jak też dla gospodyń domu, godne jest zalecenia.

Tłoczono w Drukarni pod Zarządem Państwowym w Wejherowie. W-03594